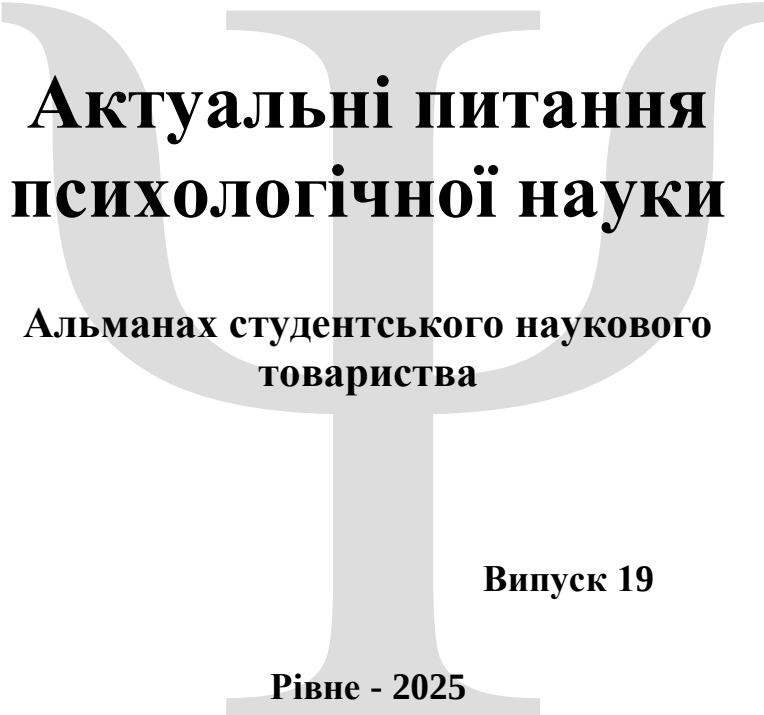




**Рівненський державний
гуманітарний університет**

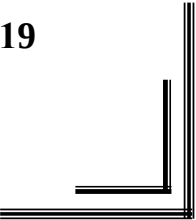


Актуальні питання психологічної науки

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 19

Рівне - 2025



ББК 88

А 43

УДК 159.9

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. Вип. 19. Рівне: РДГУ, 2025. 118 с.

Головний редактор:

Олег Рудюк, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Наталія Михальчук, доктор психологічних наук, професор, професор, завідувач кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Олена Главінська, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Віталій Павелків, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії, декан психолого-природничого факультету РДГУ;

Олена Ставицька, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Олена Сторож, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол від 22 грудня 2025 року, № 13)

ЗМІСТ

Бойчук Л. Вплив типу батьківського ставлення на формування особистості дітей дошкільного віку	5
Бойчук О. Психологічні особливості формування мотивації до навчання в підлітковому віці	8
Борисюк Д. Роль емоційного інтелекту у розвитку особистості	11
Гончарук О. Особливості образної пам'яті у підлітковому віці	16
Гордієнко В. Ціннісні орієнтації як чинник психологічної готовності військовослужбовців до професійної діяльності	19
Григорієва А. Особистісні чинники агресивної поведінки в юнацькому віці	23
Долинюк М. Вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків	26
Єленець Ю. Вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків	32
Жилка Н. Вплив типу батьківського ставлення на формування навчальної мотивації підлітків	35
Комар О. Вплив соціальних мереж на психічне здоров'я юнацької молоді	39
Кондратюк Н. Шляхи формування комунікативної компетенції медичних працівників	42
Кривко Н. Основні чинники психологічного благополуччя молоді в умовах війни	47
Марчук Д. Вплив тривожно-депресивного розладу на адаптивність військовослужбовців ЗСУ в період реабілітації	50
Мисько Я. Вплив порушення сну на психічний стан особистості	54
Мовчко О. Соціальні мережі як чинник розвитку депресивних станів	57
Мординська А. Психологічні методи впливу на стан стресу в юнацькому віці	62
Ольховик С. Вплив емоційного стану людини на увагу	64
Петровець А. Методи психокорекції емоційної сфери в юнацькому віці	67
Поліщук А. Роль тривожності у розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти в умовах війни	69
Попчук Д. Вплив емоційної сфери особистості на мотивацію діяльності	74

Праск А. Психологічні чинники психосоматичних розладів у молоді.....	77
Пустотіна С. Вплив корпоративної культури на рівень мотивації та задоволення роботою.....	79
Рачинська О. Особливості міжособистісних конфліктів в юнацькому віці	82
Романюк М. Психологія віральності контенту В Youtube	87
Ромашук К. Вплив травмівного досвіду на розвиток особистості підлітка.....	93
Сімончук Д. Особливості спілкування дітей молодшого шкільного віку	96
Сорокіна А. Використання арт-терапевтичних методів в роботі з військовими з ПТСР	99
Тодорович А. Психологічні особливості спілкування в юнацькому віці.....	102
Харчук Б. Особливості соціально-психологічної адаптації дітей, які постраждали від війни	105
Юшук А. Особливості дослідження депресивних станів у молоді	110
Янковська І. Психолого-педагогічні умови розвитку поведінкової і вольової саморегуляції у підлітковому віці	114

2. Боковець О.І. Емоційний інтелект як ресурс психічного здоров'я особистості. *Габітус*. 2022. Вип. 37. С. 68–74.

3. Гоулман Д. Емоційний інтелект: Як він визначає наш успіх у житті. Київ: КМ-Букс, 2008. 432 с.

4. Лелюх-Степанчук. О.О. Емоційний інтелект як проблема психологічної науки. *Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С.Костюка. Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія..* 2018. Том X. Вип. 31. С. 83-92.

5. Моргун В.Ф. Емоційний інтелект у багатовимірній структурі особистості. *Постметодика*. 2010. Вип. 6, № 97. С. 2-15.

6. Столярченко О. Б. Психологія особистості: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

7. Павелків Р.В. Вікова психологія: підручник. Вид. 2-е, стер. Київ : Кондор, 2015. 469 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОБРАЗНОЇ ПАМ'ЯТІ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Гончарук Ольга, здобувач ОС «бакалавр», 4 курс, РДГУ

*Керівник: Демчук О.О., кандидат психологічних наук, доцент,
професор*

Сучасні виклики сьогодення залежить від удосконалення інформаційної насиченості підліткового віку. Це зумовлює зростання вимог до підлітків, їх інтелектуальних здібностей, сформованості пізнавальних процесів, а саме рівня розвитку образної пам'яті. Відтак постає необхідність в актуальності психологічних досліджень, які спрямовані на вивчення ролі образної пам'яті в усіх її формах інтелектуальної діяльності підлітків.

Наразі особливості образної пам'яті підліткового віку досліджено вітчизняними та зарубіжними психологами досить широко та ґрунтовно, про те окремі аспекти запам'ятовування образних стимулів є маловивченими.

Метою дослідження є визначення особливостей образної пам'яті у підлітковому віці.

Характерною особливістю розвитку пам'яті у підлітковому віці є зростання довільності пам'яті. Підлітки все частіше ставлять спеціальну мету запам'ятати, зберегти та відтворити те, що пов'язано зі зростанням самостійності в учбовій діяльності. Помітно покращується і продуктивність запам'ятовування [2]. Це є наслідком того, що підлітки добре запам'ятовують матеріал у вигляді образів предметів та явищ.

Образна пам'ять у підлітків – це здатність запам'ятовувати та відтворювати образи предметів і явищ, яка є частиною загальної структури пам'яті, що інтенсивно розвивається, поєднуючи спогади відчуттів із новим рівнем словесно-логічного мислення підлітка та дозволяє ефективно використовувати різноманітні методи запам'ятовування для навчання та саморозвитку.

Розвиток підлітків великою мірою залежить від багатства їх образної пам'яті, яка включає такі елементи: зорова (картинки, обличчя), слухова (звуки, музика, годоси), нюхова (запахи), смакова (смаки), дотикова (відчуття поверхні, температура). В образній пам'яті відображення зазнають змін, уявлення набувають нових ознак. В підлітковому віці існують індивідуальні відмінності у здатності довільно викликати у свідомості образи пам'яті. Ці відмінності стосуються і переважної модальності, у якій підліток переживає найяскравіші образи, і самої жвавості та яскравості уявлень.

В образній пам'яті можуть зберігатися не тільки предметні образи сприйняття, а й безпредметні образи, пов'язані з пережитими відчуттями. Підліток може, наприклад, уявити собі просто синій колір, або звук певного тону, або відчуття зубного болю, або кислий смак.

У підлітковому віці поступово розвивається здатність мислити гіпотетико-дедуктивно, що припускає активне використання символів і понять. Вивчення образної пам'яті викликає особливий інтерес, і часто це зумовлено особливостями її функціонування [2]:

- розмаїття одиниць пам'яті, які можуть зберігатися й відтворюватися, що зумовлено нескінченною кількістю конкретних об'єктів, ситуацій, подій і сцен, які можуть бути сприйняті особистістю;
- міцність фіксації образів від їхнього емоційного тону, емоційного стану особистості в момент запам'ятовування;

- висока швидкістю формування уявлень;
- перевага мимовільної форми запам'ятовування;
- залежність міцності збереження від мотивації, установки на запам'ятовування;
- незалежність просторово-тимчасових параметрів уявлень;
- значна трансформація образів під час їх зберігання;
- позитивний вплив на яскравість і чіткість образів.

Вказані особливості образної пам'яті викликають особливу зацікавленість у процесі наукового дослідження підліткового віку, під час вивчення її зв'язку із здатністю до процесу створення образів та переживань у свідомості. Мимовільний характер образної пам'яті може бути взаємообумовленим з характеристикою здатності до динамічності, яскравості та чіткості образів, які виділяються параметрами яскравості та деталізованості, трансформованістю образів пам'яті [3].

У формі образів у пам'яті зберігаються не лише доступні свідомості образи, одержані за допомогою органів чуття, а й неусвідомлені образи, такі як еталони або патерни, які беруть участь у процесах сприйняття, наприклад, у розпізнаванні образів.

Таким чином, підліткова діяльність є доволінішою й осмисленішою, ніж у попередньому віковому періоді, і характеризується оволодінням підлітками прийомами і способами запам'ятовування, прийомами довільного відтворення, прийомами самоконтролю результатів запам'ятовування, а також функціонуванням мети пам'яті. При цьому збільшується швидкість запам'ятовування. Образна пам'ять характеризується високим рівнем запам'ятовування.

При дослідженні особливостей образної пам'яті підліткового віку було визначено, що образна пам'ять відіграє важливу роль в життєдіяльності підлітка тому перспектива подальших досліджень полягає у побудові та апробації розвиваючої програми щодо розвитку образної пам'яті в усіх її модально-специфічних формах.

Список використаних джерел

1. Родіна К. М. Характеристика образної пам'яті в юнаків із різним рівнем здатності до імагінації *Психологія і особистість*. 2017.

№2(12). С.148-15.

2. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010.128 с.

3. Прокопенко І. Ф. Психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : Фоліо, 2012. 863 с.

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ЯК ЧИННИК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Гордіснко Віталій, здобувач ОС «магістр», 2 курс, РДГУ

*Керівник: Ставицька О.Г., кандидат психологічних наук,
доцент*

Стрімкі зміни суспільних процесів, нестабільна соціально-економічна та політична ситуація, зумовлена військовою агресією з боку росії вимагають підвищення якості підготовки військовослужбовців до здійснення професійної діяльності в умовах екстремальних, стресових, непередбачуваних ситуацій.

З метою ефективності професійної діяльності військовослужбовці повинні мати навички адаптивної поведінки, бути спроможними мобілізувати бути спроможні швидко активізувати власні внутрішні сили, щоб успішно протистояти впливу різноманітних стресогенних чинників, зберігаючи при цьому високу працездатність, адекватну та своєчасну реакцію на раптові зміни в небезпечних обставинах, здатність швидко приймати рішення за дефіциту інформації та часу, а також долати наслідки впливу фізичних і психоемоційних навантажень.

Тривале виконання військовослужбовцями службових обов'язків, особливо тих, що пов'язані з безпосереднім веденням бойових дій може призводити до дезадаптації, зниження опірності організму, нервово-психічної перенапруги та виникнення в них стійких негативних психічних станів. Тому проблема формування психологічної готовності військовослужбовців до виконання завдань

Електронне видання

Актуальні питання психологічної науки.
Альманах студентського наукового товариства

Випуск 19

Наукове редагування – Олег РУДЮК
Відповідальна за випуск – Наталія МИХАЛЬЧУК

Формат 60x80/16. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк арк. 5,2.